

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk
portefeuillehouder Ed Anker
informant Dollekamp, JW (Jan-Willem) 4116
eenheid/afdeling Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk

Informatienota voor de raad

Datum 25 juni 2015

Onderwerp	Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Wethouder Ed Anker

Informant J.W. Dollekamp
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 4116
Email JW.Dollekamp@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Kennis te nemen van de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In het Zwolse beleid jeugdhulp (december 2014) is werken volgens het principe '1 gezin, 1 plan' uitgangspunt. Doel is ondersteuning van jeugdigen en gezinnen zo nabij mogelijk te regelen, de eigen regie van bewoners centraal te houden, stapeling van ondersteuning en ondersteuners te voorkomen, en zo ook kosten te besparen. In Zwolle spelen de sociale wijkteams hierin een belangrijke rol. Om te kunnen werken volgens '1 gezin, 1 plan' is een goede samenwerking tussen partners op verschillende domeinen noodzakelijk. Een voor kinderen en jongeren belangrijk domein is de school. Zij brengen daar een groot deel van hun tijd door. De omgang met leerkrachten, mentoren, andere schoolwerkers en klas- en schoolgenoten zijn belangrijk voor hun ontwikkeling en vorming. Ook hebben thuis en school vaak direct invloed op elkaar. Samenwerken van onderwijs en gemeente is – uit het oogpunt van kinderen, jongeren en gezinnen – door de invoering van passend onderwijs en de transitie jeugdhulp nog belangrijker geworden dan die al was. Tegelijk biedt de opdracht van het onderwijs om alle kinderen passend onderwijs te bieden en de opdracht van de gemeente om te voorzien in ondersteuning als dit voor een gezonde ontwikkeling van kinderen en gezinnen nodig is, kansen om samen te werken aan verbeteringen.

In de pilots Netwerk Jeugd en Gezin (NJG) hebben onderwijs en gemeente de afgelopen jaren vooruitlopend op passend onderwijs en transitie jeugdzorg al geëxperimenteerd met een versterking van de ondersteuning op school. Daarbij vervulde schoolmaatschappelijk werk een spilfunctie. Door verruiming van de mogelijkheden voor inzet van schoolmaatschappelijk werk op scholen voor primair en voortgezet onderwijs kunnen de resultaten worden geborgd.

Kernboodschap

Met het verruimen van de mogelijkheden voor inzet van schoolmaatschappelijk werk op scholen beogen we de volgende resultaten:

1. Kinderen en ouders worden beter en sneller gehoord, minder ondersteuners in beeld, vertrouwde ondersteuners in beeld, snelle en afgestemde ondersteuning binnen en buiten school.
2. Leerkrachten (en andere schoolwerkers) beter kunnen werken aan ondersteuning van leerlingen en sneller ondersteuning ontvangen bij het werken aan een veilig pedagogisch klimaat/ klassenmanagement.
3. Professionele ondersteuners tijdig betrokken worden om zo vroeg mogelijk knelpunten bij leerlingen te kunnen signaleren en benodigde gespecialiseerde jeugdhulp te kunnen bieden waardoor onnodig beroep op zwaardere, duurdere jeugdhulp wordt voorkomen.

De ervaringen tot nu toe leren dat met steun van schoolmaatschappelijk werk 60-70% van de ondersteuningsvragen binnen de interne ondersteuningsstructuur op school kan worden opgevangen. De rol en de werkplek op school zijn belangrijke succesfactoren om effectief te kunnen werken aan ondersteuning van jeugdigen en ouders bij opgroeien en opvoeden en daarmee onnodig beroep op speciaal onderwijs en/of zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen. Nabijheid en vertrouwen werken in het voordeel van alle betrokkenen. Door schoolmaatschappelijk werkers op scholen voor primair onderwijs tegelijk organisatorisch onderdeel te maken van de sociale wijkteams winnen ze aan slagvaardigheid doordat ze – in samenspraak met het team – ook jeugdhulp erbij kunnen halen en/of kunnen toe leiden naar jeugdhulp buiten school als dit nodig is. Voor de inzet van

schoolmaatschappelijk werk in de ondersteuningsstructuur op scholen gelden daarom de volgende uitgangspunten:

- ☐ Er is een schoolinterne ondersteuningsstructuur waarin schoolinterne en schoolexterne ondersteuners samenwerken en waarvan de schoolmaatschappelijk werker onderdeel uitmaakt.
- ☐ De schoolmaatschappelijk werker vervult binnen de schoolinterne ondersteuningsstructuur 3 rollen: kortdurende ondersteuning aan kinderen en ouders, consultatie en advies voor leerkrachten en andere schoolwerkers, bijschakelen van gespecialiseerde jeugdhulp indien nodig.
- ☐ De inzet van schoolmaatschappelijk werk vindt plaats op basis van een werkplan per school, waarin de samenwerking met tussen schoolinterne ondersteuning en sociaal wijkteam is beschreven. School en sociaal wijkteam moeten beiden instemmen met het plan.
- ☐ School en gemeente bekostigen gezamenlijk inzet van schoolmaatschappelijk werk.
- ☐ Om inzet en opgebouwde deskundigheid die in de pilots NJG is opgebouwd te benutten, wordt schoolmaatschappelijk werk in Zwolle uitgevoerd door de huidige aanbieders De Kern, MEE IJsseloevers en Trias Jeugdhulp. Dit uitgangspunt geldt vooralsnog voor de periode 1 juli 2015 tot 1 juli 2017. Met deze aanbieders worden door gemeente Zwolle in samenspraak met scholen afspraken gemaakt over de verbinding met sociale wijkteams met behoud van de specifieke opdracht en werkplek van de schoolmaatschappelijk werker in het ondersteuningsteam van de school.

Met de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk borgen we ook de positieve resultaten die zijn bereikt in de pilots Netwerk Jeugd en Gezin ten aanzien van de verbinding met de sociale wijkteams en schoolexterne jeugdhulp. De schoolmaatschappelijk werker maakt in samenspraak met ondersteuningsteam op school en het sociaal wijkteam een integrale afweging over in te zetten ondersteuning, in te zetten ondersteuners en de plek waar die ondersteuning wordt geleverd (op school, thuis en/of elders). Daarmee kan gewerkt worden volgens 1 gezin, 1 plan.

Consequenties

Met dit besluit bieden we alle scholen in het primair onderwijs de mogelijkheid om schoolmaatschappelijk werk in te zetten. Daarnaast breiden we de basisinzet uit naar 4 uur per school per week. School en gemeente betalen elk de helft van de kosten. Daarnaast stellen we budget beschikbaar voor maatwerkuren om extra inzet te kunnen plegen op scholen waar dit het meest nodig is. Aan het BLOZ vragen we advies over de toedeling van die maatwerkuren. Met de scholen voor primair onderwijs maken we afspraken voor de schooljaren 2015/16 en 2016/17.

Voor scholen in het voortgezet onderwijs in Zwolle continueren we de huidige inzet van schoolmaatschappelijk werk. Ook hier betalen school en gemeente elk de helft van de kosten. Verder stellen we ook voor het voortgezet onderwijs maatwerkuren beschikbaar waarover we advies vragen aan het BLOZ.

Scholen voor voortgezet onderwijs in Zwolle hebben veelal een regiofunctie. Het is onwenselijk om in de schoolinterne ondersteuning onderscheid te maken tussen leerlingen uit Zwolle en leerlingen van buiten Zwolle. Omgekeerd hebben de gemeenten waaruit de leerlingen komen belang bij een goede aansluiting tussen schoolinterne ondersteuning en de eigen lokale ondersteuningsstructuur (voor Zwolle de sociale wijkteams). Met de regiogemeenten overleggen we daarom over inrichting en financiering van de ondersteuningsstructuur op scholen voor voortgezet onderwijs (en Mbo) in de regio. Om die reden gelden de afspraken voor het voortgezet onderwijs vooralsnog voor het schooljaar 2015/16.

voorstel

Datum 25 juni 2015

Communicatie

Over de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk heeft afstemming plaatsgevonden met het BLOZ. Het BLOZ heeft laten weten op langere termijn de afstemming van schoolinterne ondersteuning in kader van passend onderwijs en schoolexterne ondersteuning in kader van jeugdhulp breder te willen trekken. We onderschrijven die wens en werken gezamenlijk met het BLOZ aan een ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp.

Vervolg

We werken aan transformatie van de ondersteuning voor jeugdigen op basis van 'doen en leren'. Voor de ondersteuning op scholen bouwen we voort op de ervaringen uit de pilots NJG. Met het uitbreiden van schoolmaatschappelijk werk voor scholen PO en VO in Zwolle zetten we een eerste vervolgstap naar een slagvaardige samenwerking tussen schoolinterne ondersteuning en schoolexterne jeugd- en gezinshulp. Daarmee zijn we er nog niet, want het succes van de pilots NJG zit 'm naast grotere beschikbaarheid ook in de uitgebreide rolopvatting van schoolmaatschappelijk werkers (de 3 kernrollen) en in het samen met Interne Begeleiders, andere professionals in de eigen ondersteuningsstructuur van scholen, jeugdverpleegkundigen/artsen, leerplicht/RMC en gespecialiseerde ambulante jeugdhulp bieden van benodigde ondersteuning aan kinderen en gezinnen. Dit worden actiepunten in de ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp, die in samenspraak met de onderwijspartners en in overleg met de sociale wijkteams wordt voorbereid. Die agenda komt naar verwachting in het najaar 2015 tot stand.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

Besluit

Jaargang

Onderwerp

Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,